

и да оживее, незгоди и тревоги ще похабят сили и младост, и той ще тлее тихо тжй, както разбит от вълните кораб догнива изхвърлен на брега (58); Ще дойде мир — ала не ще се върне.

Живота ни в тегла и бури пржснат,
Уви! Не ще се върне младоста ни,
Тжй както мжртвите не ще ъжкржснат. (61 I).

През отчаянието и песимизма си поета ясно разбира, че той и близките му не са родени за кжрвава вражда (27 II) за друг подвиг е годен той —

За тоя — на труда свещен,
На творческия дух свободен.
И че в бранни бури горещият зов на лирата му —
Зовжт за мир и за любов
Като безнадежден вик умира. (стр. 10)

Похабените на пусто сили и средства биха стигнали да превжрнат земята в рай (50). Една мисжл го теши, че за всички кжрви и разорения той е невинен (32). Ала тая мисжл не може да победи у него чувството на мжст, което се ражда при вида на: потжмнялите домове от скжрбите на майки клетки; оросената от кржвта на род-ите му братя земя; и вика на жертвите, паднали за прищявките на „зли тирани“. Той е готов да вдигне ржката да мжсти, както никој до сега не е отмжщавал ош. (29).

* * *

От певец на лична тжга и неволя в пжрвите си две сбирки, Ракитин се издига в сб. си „Преди да сжмне“ до певец на угнетените и оенправданите, певец на отритнатите в живота. Преход кжм новите мотиви — мотиви бунтарско — социални — намираме в сб. „Размирни години“ Тук личното страдание се прелива в страданието на цял народ; вживява се в общото униние и скржб; схваща отрицателната сжщност на войната, като дяло не на цял народ, а на отделни амбициозни негови водители; и през един вжрховен момент на презрение и гняв той е готов да вдигне ржка за мжст против тия „зли тирани“ („Р. Г“ стр. 29). Прозрял тая истина, той издига глас против социалните неправди, легнали в живота на новото време, негли и под влияние на идейния кипеж, що е обхванал човечеството, и подканя унижението кжм борба за повече правдини, повече свобода и повече хляб.

Тия нови струи в поезията на Ракитина черпят сокове из собствените му преживявания. Личното страдание е изходна точка, то се разраства до размер общочовешки — да изразява негдоуване на широките народни слоеве; то го